

EURÓPAI
BIZOTTSÁG

Brüsszel, 2013.7.11.
COM(2013) 516 final

2013/0239 (COD)

Javaslat

AZ EURÓPAI PARLAMENT ÉS A TANÁCS RENDELETE
a hulladékszállításról szóló 1013/2006/EK rendelet módosításáról

{SWD(2013) 267 final}

{SWD(2013) 268 final}

INDOKOLÁS

1. A JAVASLAT HÁTTERE

A hulladékszállítási rendelet (az 1013/2006/EK rendelet)¹ a környezet védelme érdekében követelményeket állapít meg az Unión belüli, valamint a tagállamok és harmadik országok közötti hulladékszállításokra vonatkozóan. A rendelet szigorúbb szabályokat határoz meg a veszélyes hulladékokra vonatkozóan, mint az egyéb hulladékok esetén.

A rendelet értelmében ezért tilos a veszélyes hulladékok mindennemű kivitele az OECD-n kívüli országokba, továbbá tilos az ártalmatlanítási célú hulladékkivitel az EU/EFTA-országokon kívülre (a rendelet 34. és 36. cikke). A rendeletben a veszélyes hulladékok OECD-n kívülre való kivitele vonatkozásában előírt tilalom az ENSZ Bázeli Egyezménye által 1995-ben bevezetett kiviteli tilalmat ülteti át az uniós jogba. A nem veszélyes hulladékok hasznosítási célú kivitele az OECD-n kívülre abban az esetben lehetséges, ha a hulladék kezelése környezetvédelmi szempontból megfelelő módon, azaz lényegében az EU-ban hatályos szabályozásnak² megfelelően fog történni.

A hasznosításra szánt hulladékok minden szállítása engedélyezett az Európai Unión belül.³ A nem veszélyes hulladékok hasznosítás céljából történő szállítása esetében nincs szükség előzetes bejelentésre, az ilyen szállításoknak csak az általános tájékoztatási követelményeknek kell eleget tenniük (lásd a rendelet II–IV. címét). A hasznosításra szánt veszélyes hulladékok és az ártalmatlanításra szánt hulladékok esetében azonban kötelező az előzetes bejelentés és a jóváhagyás. A hasznosításra szánt hulladékok szállítását az illetékes hatóságok azonban csak a rendeletben meghatározott (lásd: 12. cikk) környezetvédelmi okokból akadályozhatják meg.

A rendelet különös kötelezettségeket állapít meg az illegálisnak minősített, illetőleg a tervezett módon nem végrehajtható hulladékszállítások tárgyát képező hulladék visszavételére (a rendelet 22–25. cikke).

A rendelet betartásával kapcsolatban az 50. cikkben foglalt általános rendelkezés arra kötelezi a tagállamokat, hogy a 2008/98/EK irányelv (a hulladékgügyi keretirányelv) ellenőrzési követelményeinek megfelelően gondoskodjanak a létesítmények és a vállalkozások ellenőrzéséről, és kimondja, hogy a tagállamok jogosultak ellenőrizni a közúton szállított, a kikötőkben található stb. hulladékszállítmányokat, és utólag is végezhetnek ellenőrzéseket, amikor a hulladék már megérkezett a hasznosítást vagy ártalmatlanítást végző létesítménybe. Az ellenőrzések szabályozása egyebekben tagállami hatáskörbe tartozik. A rendelet nem tartalmaz konkrét rendelkezést az ellenőrzések végrehajtásának módjáról, csak annyit mond ki, hogy „[a] szállítások ellenőrzéseinek magukban kell foglalniuk a dokumentumok vizsgálatát, az azonosító ellenőrzését, és adott esetben a hulladék fizikai vizsgálatát”.

Amiatt, hogy a rendelet ilyen általános módon szabályozza az ellenőrzéseket, nagy különbségek alakultak ki a tagállamok között. Egyesek alapos, jól működő ellenőrzési rendszereket alakítottak ki, melyek vagy a kikötőkre, vagy a hulladéktermelők és a

¹ Az Európai Parlament és a Tanács 1013/2006/EK rendelete a hulladékszállításról, HL L 190., 2006.7.12., 1. o.

² A rendelet 18. és 49. cikke, valamint VII. melléklete. Lásd még: a Bizottság 2012. július 23-i 674/2012/EU rendelete az 1418/2007/EK rendeletnek az egyes hulladékoknak egyes nem OECD-országokba irányuló, hasznosítási célú kivitele tekintetében történő módosításáról.

³ A háztartásokból összegyűjtött vegyes települési hulladékokra – ideértve az egyéb termelőktől származó ilyen hulladékokat is (hulladékkategória: 20 03 01) – ugyanazok a rendelkezések vonatkoznak, mint az ártalmatlanításra szánt hulladékokra (lásd a rendelet 3. cikkének (5) bekezdését). A hasznosításra szolgáló létesítménynek minősülő hulladékegyesítőbe irányuló bejövő hulladékszállítmányokra külön szabályok vonatkoznak, lásd a 2008/98/EK irányelv (a hulladékokról szóló keretirányelv) 16. cikkét.

hulladékgyűjtők telephelyeire koncentrálnak, míg más tagállamoknak nagy nehézséget okoz a rendelet előírásainak betartatása, és nem rendelkeznek azokkal a megfelelő struktúrákkal és erőforrásokkal, amelyek lehetővé tennék számukra a hulladékáramok nyomon követését és az ellenőrzések elvégzését. Ez a helyzet azt eredményezi, hogy az illegális hulladékszállítványok exportőrei a szerint választják ki, hogy melyik tagállamon keresztül bonyolítják a szállítást, hogy melyikben a legengedékenyebb az ellenőrzési rendszer. Ha valamelyik tagállam szigorít az ellenőrzéseken, az illegális exportőrök másik tagállamra térnek át. Az illegális hulladékszállítások ellen tehát eredményesen csak úgy lehet fellépni, ha minden tagállam elegendő ellenőrzést végez.

A legnagyobb problémát azok az illegális szállítványok jelentik, amelyek veszélyes hulladékot tartalmaznak, illetve amelyek illegális lerakóhelyre vagy nem megfelelő színvonalú hulladékkezelő helyre irányulnak. A hulladék illegális lerakása vagy nem megfelelő színvonalú kezelése gyakran súlyosan károsítja a környezetet és az emberi egészséget a lerakás/kezelés területének közelében. Az elhagyott hulladékból származó szivárgások károsítják a talajt és a vizeket, és – például a nehézfémek és a környezetben tartósan megmaradó szerves vegyületek felszabadulása miatt – a levegőt is szennyezik. Ha a célországokban nem megfelelő módon történik a hulladék újrafeldolgozása vagy nem elegendők a kapacitások, akkor a hulladék kivitelével a környezeti és az egészségügyi kockázatok egyszerűen áttevődnek a világ más részeire. Mindez a globális felmelegedést és az ózonréteg károsodását is erősíti.

Ez a jogalkotási javaslat támogatást és útmutatást fog nyújtani a tagállami ellenőrzésekhez annak érdekében, hogy az intézkedéseket a fent ismertetett, komoly problémát és nagy kockázatot jelentő hulladékáramokra lehessen összpontosítani. A tagállamoknak kockázatelemzéseket kell végezniük, amelyeknek ki kell terjedniük a konkrét hulladéktípusokra és az illegális hulladékszállítványok konkrét forrásaira, és figyelembe kell venniük a bizalmas helyről, például a rendőri szervek vizsgálataiból és a büntetőjog hatálya alá tartozó tevékenységek elemzéséből származó információkat is. A kockázatelemzések alapján évente meg kell határozni az ellenőrzések prioritásait, és ezek meghatározását az éves ellenőrzési tervnek is tartalmaznia kell. E terveket a nyilvánosság számára hozzáférhetővé kell tenni. Az ellenőröknek figyelembe kell venniük az ellenőrzési terveket, és a javaslat vonatkozó rendelkezései alapján bizonyítékokat kell kérniük a vélhetően illegális hulladékot szállító exportőröktől.

Az illegális hulladékszállítás komoly és gyakori probléma. A rendeletben foglalt, a veszélyes hulladékokra és az ártalmatlanításra szánt hulladékokra vonatkozó kiviteli tilalmakat gyakran megkerülik. Az exportra szánt veszélyes hulladékok szállítványait sok esetben használt árucikként, az ártalmatlanítás céljából kivinni tervezett szállítványokat pedig hasznosítási célú kivitelként jelölik meg. Ezt a jelenséget igazolják vissza a környezetvédelmi jog végrehajtásával és betartatásával foglalkozó hálózat (Network for the Implementation and Enforcement of Environmental Law) keretei között működő, a tagállamok között megvalósuló hulladékszállítással foglalkozó csoport (Transfrontier Shipment of Waste Cluster – IMPELTfs) által végrehajtott együttes ellenőrzések is, amelyek rámutattak arra, hogy a rendelet előírásainak megsértése illegális hulladékszállítások formájában rendkívül gyakori. A 2008 októbertől és 2010 novembere között végrehajtott együttes ellenőrzések keretében huszonkét tagállam végzett ellenőrzéseket a közutakon és a kikötőkben, és számolt be jelentés formájában tapasztalatairól (összesen több mint 20 000 szállítmányt ellenőriztek szállítás közben, és több mint száz vállalkozásnál végeztek szemlét).⁴ Kiindulva abból, hogy az ellenőrzések a szóban forgó időszakban összesen 3454 olyan hulladékszállítványra terjedtek

⁴

Az IMPEL által az együttes ellenőrzésekről készített részletes jelentés a következő internetcímen tekinthető meg: <http://impel.eu/wp-content/uploads/2012/01/IMPEL-TFS-EA-II-Project-Final-report-adopted-v1-4.pdf>.

ki, amely az EU-ból kifelé irányult vagy az EU területén belül valósult meg, és ezek közül 863 bizonyult szabálytalannak, az előírásoknak nem megfelelő szállítmányok aránya 25%-ra tehető.

Egy 2011-ben közreadott tanulmány megkísérelte felbecsülni, hogy az illegális szállítmányok tömegüket tekintve mekkora részarányt képviselnek az EU-n belüli és az EU-ból kifelé irányuló hulladékszállításokon belül.⁵ A tanulmány megállapította, hogy ha az összes hulladékszállításnak csak 1%-a volna illegális, az illegális szállítmányok össztelege akkor is évi 2,8 millió tonnára rúgna.

Az EU-ból kifelé irányuló illegális hulladékszállítmányok gyakran az ellenőrizetlen hulladékgyűjtő, hulladéktároló és hulladékosztályozó létesítményekből indulnak ki – ezekben az esetekben az illegálisan működő vállalkozások a megszerzett hulladékot illegálisan a fejlődő országokba szállítják. Egy, az Europolnál 2011-ben készített tanulmány⁶ szerint a hulladékszállítás végső rendeltetési helyét gyakran közbenső tárolótelepek közbeiktatásával álcázzák, megnehezítve ezáltal a jogérvényesítő szerveknek a hulladék forrásául szolgáló vállalkozás beazonosítását.

Az EU északnyugati részén fekvő kikötők (Antwerpen, Hamburg, Le Havre és Rotterdam) fontos szerepet játszanak az Afrikába és Ázsiába irányuló hulladék kivitelben (elektronikus hulladék, elhasznált járművek, műanyagok, papír és különböző típusú veszélyes hulladékok). Mivel mindegyik említett kikötőn keresztül hatalmas mennyiségű hulladék hagyja el az EU területét, szabályosan és illegálisan szállított egyaránt, ezekben a kikötőkben gyakoribbak az ellenőrzések, és ezért vélhetően az azonosított illegális hulladékszállítmányok száma is nagyobb.

A hulladékszállítások ellenőrzésének szigorítása és az illegális szállítmányok eredményesebb kiszűrése nemcsak a súlyos környezeti és egészségügyi problémák megelőzését segítené, hanem nagy költségmegtakarítást és közvetlen gazdasági hasznot is eredményezne a tagállamok és az ipar számára. Az előírások nagyobb fokú érvényesítésével meg lehetne takarítani az utólagos kármentesítés és visszaszállítás költségeit. Egy nemrégiben közreadott tanulmány szerint például a rotterdami kikötőben végzett ellenőrzések szigorítása nyomán megnőtt az újrafeldolgozásra kerülő hulladék mennyisége és javult annak minősége, mert a legális csatornákon keresztül a hulladék olyan létesítményekbe került, amelyek jobb hulladékkezelési módszereket alkalmaznak. A rotterdami kikötőben az ellenőrzések szigorítása 22 új munkahelyet is teremtett a vámszerveknél, az ellenőrzést végző hatóságoknál és a hulladékkezelő létesítményekben⁷.

2010. június 3-i következtetéseiben a Tanács egyebek mellett arra kérte a Bizottságot, hogy fontolja meg a hulladékszállítási rendelet alapján végzett rendszeres és szűrőpróbaszerű ellenőrzésekre vonatkozó európai uniós követelmények megerősítését. Erre a felkérésre reagálva a Bizottság részletesebben is elemezte a helyzetet, és – a hatásvizsgálatokra vonatkozó belső iránymutatásával összhangban – előzetes hatásvizsgálatot végzett.

⁵ Assessment and guidance for the implementation of EU waste legislation in Member States („Értékelés és iránymutatás az európai uniós hulladékgügyi szabályozás tagállami végrehajtásához”), BiPRO, 2011. november 16., <http://ec.europa.eu/environment/waste/shipments/reports.htm>.

⁶ EU organised crime assessment („Értékelés az EU-n belüli szervezett bűnözésről”), Europol, 2011. április 28., 30. o., <https://www.europol.europa.eu/>.

⁷ Implementation of EU waste legislation for green growth („Az európai uniós hulladékgügyi szabályozás végrehajtása a környezeti szempontból fenntartható növekedés szolgálatában”), BioIntelligence Service, 2011, <http://ec.europa.eu/environment/waste/studies/pdf/study%2012%20FINAL%20REPORT.pdf>.

2. AZ ÉRDEKELT FELEKKEL FOLYTATOTT KONZULTÁCIÓK ÉS A HATÁSVIZSGÁLATOK EREDMÉNYEI

A Bizottság 2011. január 25-én az Európa internetes honlapon lévő oldalain keresztül online konzultációt kezdeményezett az érdekeltekkel, igazodva az ilyen típusú konzultációkra vonatkozó minimumkövetelményekhez. A konzultációban tizenegy héten keresztül bármely érdekelt részt vehetett egyetlen internetes hozzáférési pont igénybevételével.⁸ A konzultáció során 65 észrevétel érkezett: 18 tagállami hatóságtól, 1 EGT-országbeli hatóságtól, 25 ipari szervezettől, 5 magánszektorbeli vállalkozástól, 2 közszervezettől, 3 nem kormányzati szervezettől és 11 magánszemélytől⁹. Az érdekeltek túlnyomó része (a válaszadók 90 %-a) támogatta, hogy uniós jogi előírások szabályozzák a hulladékszállítás ellenőrzését.

Egy 2012-es nyilvános konzultáció során, amely a kkv-kra nehezedő jogszabályi terheket igyekezett meghatározni, problémaként merült fel, hogy a hulladékszállítási rendelet nem tudta elősegíteni a hulladékhasznosítás és az újrafeldolgozás közös piacának létrejöttét, mivel a tagállamok eltérően értelmezik és alkalmazzák az előírásokat; ebben a helyzetben nagyobb hangsúlyt kellene fektetni az egységes alkalmazásra, valamint a kevesebb problémát jelentő hulladéktípusok helyett a veszélyes hulladékokat kellene a középpontba állítani. Felmerült továbbá az igény a hulladék tagállamok közötti szállítására vonatkozó eljárások további egyszerűsítésére is, melynek jegyében a hulladékkezelő létesítmények vizsgálata és értékelése a fogadó tagállam hatóságaira hárulna.

A hulladékszállítmányok ellenőrzésére vonatkozó jogalkotási javaslat célja tehát a hulladékszállítási rendelet egységes alkalmazását biztosítani az egész Unióra érvényes ellenőrzési minimumkövetelmények megállapításával, de a problémás hulladéka-ramokat helyezve előtérbe.¹⁰ A hulladékszállítási rendelet értelmében eleve egyszerűbb szabályok vonatkoznak az újrahasznosításra szánt hulladék szállítására, mint az ártalmatlanításra szánt hulladékéra. Azonban az egységes ellenőrzések hiánya aláássa a hulladékszállítás belső piacának működését. A belső piac megfelelő működéséhez elengedhetetlen, hogy az Európai Unió egész területén hatékonyan ellenőrizték a hulladékszállítmányokat. A hatósági jogérvényesítés gyakorlata ugyanis jelentős eltéréseket mutat a tagállamok között, ami torzítja a versenyfeltételeket, és az előírásokat betartó vállalkozásokat gazdaságilag hátrányos helyzetbe hozza. Az illegális hulladékszállítás jelensége és elterjedtsége aláássa a jogszerűen működő hulladékkezelő és hulladékártalmatlanító vállalkozások helyzetét. Amennyiben a rendeletet megfelelően alkalmazzák az EU minden tagállamában, az nagymértékben hozzá fog járulni a hulladékszállítási rendszer iránti bizalom megerősítéséhez a gazdasági szereplők körében. Mindez pedig beruházásra és új munkahelyek létrehozására ösztönözheti az újrafeldolgozási és hulladékkezelési ágazatot.

A hulladékkezelő létesítmények vizsgálata azon tagállam hatóságainak feladata, amelyben a létesítmény található. Azonban a feladó tagállam illetékes hatóságainak értékelniük kell a fogadó tagállamban található létesítményben zajló hulladékkezelést. Például a hulladék vizsgálatát követően a feladó tagállam hatósága vélekedhet úgy, hogy a fogadó tagállamban

⁸ A konzultáció részben a következő tanulmányokon alapult: Inspection requirements for waste shipments („A hulladékszállítmányok ellenőrzésének követelményei”), zárójelentés, 2009. augusztus 12., Biointelligence <http://ec.europa.eu/environment/waste/shipments/reports.htm>; and 'Environmental, social and economic impact assessment of possible requirements and criteria for waste shipment inspections, controls and on-the-spot-checks', final report 4 June 2010 („A hulladékszállítások rendszeres, helyszíni és szűrőpróbaszerű ellenőrzéseire vonatkozó lehetséges követelmények és kritériumok környezeti, társadalmi és gazdasági hatásainak elemzése”), zárójelentés, 2010. június 4., Biointelligence SA <http://ec.europa.eu/environment/waste/shipments/reports.htm>.

⁹ <http://ec.europa.eu/environment/waste/shipments/news.htm>.

¹⁰ Lásd még: a kkv-k életét leginkább megnehezítő tíz uniós jogszabállyal kapcsolatos konzultációt követő bizottsági közlemény.

kijelölt hulladékkezelő létesítmény nem képes a kérdéses hulladékot a rendelet 11. és 12. cikke rendelkezéseinek megfelelően kezelni. Ezt az értékelést az előtt kell elvégezni, hogy a szállítmány elhagyná származási országát, ellenkező esetben nem előzhető meg az illegális hulladékszállítás. Amennyiben a szállítás illegális, a feladó országnak kell viselnie – többek között – a visszaszállítás költségeit is. A hulladékkezelő létesítmények értékelése ezért nem bízható kizárólag a fogadó tagállam hatóságaira.

Erről a jogalkotási javaslatról előzetes bizottsági hatásvizsgálat is készült, amely több lehetőséget is megvizsgált a hulladékszállítási rendelet alapján végzett ellenőrzések szigorítására és a rendelet előírásainak eredményesebb betartatására. A környezetvédelmi jog végrehajtásával és betartatásával foglalkozó európai uniós hálózat (Network for the Implementation and Enforcement of Environmental Law) keretei között működő, a tagállamok között megvalósuló hulladékszállítással foglalkozó csoport (Transfrontier Shipment of Waste Cluster – IMPEL-tfs), a tagállami hatóságok és az érdekelték különböző csoportjai nagyban hozzájárultak a hatásvizsgálat alátámasztását szolgáló tanulmányok elkészítéséhez.

A hatásvizsgálat azt állapította meg, hogy az illegális hulladékszállítás problémakörére a leghatékonyabb megoldást részben az európai uniós szintű jogi szabályozás megerősítése, részben iránymutatások kidolgozása biztosíthatja. Ez a lehetőség egyben a költségek szempontjából, illetőleg a gazdasági, a társadalmi és a környezeti hatásokat tekintve is a legkedvezőbb. Eredményeképpen jelentős megtakarítás érhető el az utólagos kármentesítés és visszaszállítás költségeiben, és azok a tagállamok, amelyek területén a hulladéktranzit áthalad, közvetve is takarítanak meg költségeket. A jogszabályi rendelkezések összehangolásának az ipar is előnyét látná. Ha több hulladék megy keresztül a jogszerű csatornákon, azzal optimálissá tehetők a folyamatok, jobb válogatási technikák alkalmazhatók, és javul a hulladék minősége. Az ellenőrzési rendszer megerősítésére vonatkozó jogszabályi követelmény új munkahelyeket is teremtene, és megakadályozná, hogy az EU-ban is létrehozható munkahelyek az EU-n kívül jöjjenek létre.

A hatásvizsgálat keretében elemeztük a megfelelő ellenőrzési rendszerrel nem rendelkező tagállamokra háruló költségeket is (munkaerő-felvétel, infrastruktúra-fejlesztés, az ellenőrzési rendszer fejlesztése). Ezek a költségek az EU szintjén évi 4 millió EUR-ra tehetők, de ezt ellensúlyozhatják a gazdasági-társadalmi előnyök, illetve finanszírozhatják a beszedett bírságok. A hatásvizsgálat szerint az újonnan szükségessé váló ellenőrzések költségei már akkor megtérülnek, ha az éves szinten elvégzett ellenőrzéseknek nem egész 1%-a átlagos nagyságú bírság kiszabását eredményezi.

A hatásvizsgálat megállapításai szerint a jogalkotás területén javasolt intézkedések közül az ellenőrzések megtervezése a legfontosabb. A probléma megoldásának második legfőbb eszköze az illetékes tagállami hatóságok számára biztosított lehetőség, hogy a szállítmányok jogszerűségének ellenőrzése érdekében bizonyítékokat kérhessenek a hulladékexportőröktől, majd ezt követi sorban a hulladék eredetéről szolgáló létesítmények ellenőrzése és az ellenőrök továbbképzése.

3. A JAVASLAT JOGI ELEMEI

A javaslat 1. cikkének 3. b) pontja a rendelet 50. cikkét módosítja oly módon, hogy kiegészíti azt a hulladékszállítmányok ellenőrzésének megtervezésével kapcsolatos követelményekkel.

Az 1. cikk 3. c) pontja ugyancsak az 50. cikket módosítja: lehetőséget biztosít az illetékes tagállami hatóságok számára, hogy a szállítmányok jogszerűségének ellenőrzése érdekében bizonyítékokat kérhessenek a hulladékexportőröktől. Ezek az bizonyítékok vonatkozhatnak

arra, hogy az adott anyag vagy tárgy hulladéknak minősül-e, hogy a szállítás hasznosítás vagy ártalmatlanítás céljából történik-e, illetőleg hogy a célországban működő létesítményben alkalmazott konkrét hulladékkezelési módszerek és előírások teljesítik-e a rendelet 49. cikkének követelményeit.

Az 1. cikk 2. és 4. pontja hozzáigazítja a rendeletet az Európai Unió működéséről szóló szerződés 290. cikkéhez, összhangban a Bizottság azon vállalásával, hogy minden olyan jogi aktus esetében, amelynek módosítására javaslatot terjeszt elő, egyúttal javaslatot tesz a szabályozási bizottsági eljárással kapcsolatos rendelkezések módosítására is.

A javaslat 2. cikke értelmében e rendelet Az Európai Unió Hivatalos Lapjában való kihirdetését követő huszadik napon lép hatályba, és alkalmazását *[a rendelet hatálybalépése után legalább hat hónap elteltével, xxxx. január 1-jétől vagy xxxx. július 1-jétől, attól függően, hogy melyik a korábbi időpont]* kell megkezdeni.

4. KÖLTSÉGVETÉSI HATÁSOK

Tárgytalan.

5. OPCIONÁLIS ELEMEEK

Tárgytalan.

Javaslat

AZ EURÓPAI PARLAMENT ÉS A TANÁCS RENDELETE**a hulladékszállításról szóló 1013/2006/EK rendelet módosításáról**

AZ EURÓPAI PARLAMENT ÉS AZ EURÓPAI UNIÓ TANÁCSA,

tekintettel az Európai Unió működéséről szóló szerződésre és különösen annak 192. cikke (1) bekezdésére,

tekintettel az Európai Bizottság javaslatára,

a jogalkotási aktus tervezetének a nemzeti parlamentek számára való megküldését követően,

tekintettel az Európai Gazdasági és Szociális Bizottság véleményére¹¹,

tekintettel a Régiók Bizottságának véleményére¹²,

rendes jogalkotási eljárás keretében,

mivel:

- (1) A hulladékszállításról szóló, 2006. június 14-i 1013/2006/EK európai parlamenti és tanácsi rendelet¹³ a környezet védelme érdekében követelményeket állapít meg az Unión belüli, valamint a tagállamok és harmadik országok közötti hulladékszállításokra vonatkozóan. A rendelet rendelkezéseinek betartatásával és a tagállami illetékes hatóságok által végzett ellenőrzésekkel kapcsolatban azonban hiányosságokra derült fény, részben azért, mert a rendelet nem szabályozza egyértelműen e kérdéseket.
- (2) A hulladékszállítványok ellenőrzését megfelelő módon meg kell tervezni ahhoz, hogy megállapítható legyen, milyen kapacitások szükségesek a hulladékszállítványok ellenőrzéséhez, és eredményesen fel lehessen venni a küzdelmet az illegális hulladékszállítások ellen. Ezért meg kell erősíteni az 1013/2006/EK rendelet 50. cikkének az előírások betartatására és az ellenőrzésekre vonatkozó rendelkezéseit, és ezáltal biztosítani kell, hogy az ellenőrzések rendszeres módon, következetes terv alapján történjenek. A tervezésnek több fontos kérdésre ki kell terjednie, így különösen a kockázatok elemzésére, a stratégiákra, a célokra, a prioritásokra, a tervezett ellenőrzések számára és típusára, a feladatok elosztására, a hatóságok közötti együttműködés módjára, valamint az ellenőrök továbbképzésére.
- (3) Jelenleg az Unió tagállamai eltérően szabályozzák az illetékes tagállami hatóságok azon lehetőségeit, hogy a szállítványok jogszerűségének ellenőrzése érdekében bizonyítékokat kérhessenek a hulladékexportőröktől. Az ilyen bizonyítékok vonatkozhatnak arra, hogy az anyag vagy a tárgy az 1013/2006/EK rendelet értelmében hulladéknak minősül-e, vagy arra, hogy a hulladék szállítása a rendelet 49. cikkének követelményeit kielégítő, környezetvédelmi szempontból megfelelően működő létesítményekbe történik-e. Ezért szükséges, hogy a rendelet 50. cikke

¹¹ HL C... , . . o.

¹² HL C... , . . o.

¹³ HL L 190., 2006.7.12., 1. o.

lehetőséget biztosítson az illetékes tagállami hatóságok számára, hogy a szállítmányok jogszerűségének ellenőrzése érdekében bizonyítékokat kérhessenek a hulladékexportőröktől.

- (4) Az illegális hulladékszállítmányok gyakran az ellenőrizetlen hulladékgyűjtő, hulladéktároló és hulladékosztályozó létesítményekből indulnak ki. Ezért követelményeket kell meghatározni az ilyen típusú létesítmények ellenőrzésére.
- (5) A Lisszaboni Szerződés hatálybalépése miatt az 1013/2006/EK rendelettel a Bizottságra ruházott hatásköröket össze kell hangolni az Európai Unió működéséről szóló szerződés 290. cikkével.
- (6) A Bizottságot az elektronikus adatsere gyakorlati megvalósítására vonatkozó műszaki és szervezési követelmények megállapítása érdekében fel kell hatalmazni a Szerződés 290. cikke szerinti jogi aktusok elfogadására. Különösen fontos, hogy a Bizottság előkészítő munkája során – többek között szakértői szinten is – megfelelő konzultációkat folytasson.
- (7) A felhatalmazáson alapuló jogi aktusok előkészítésekor és kidolgozásakor a Bizottságnak gondoskodnia kell a kapcsolódó dokumentumoknak az Európai Parlamenthez és a Tanácshoz történő egyidejű, kellő időben és megfelelő módon történő eljuttatásáról.
- (8) A Bizottság iránymutatást fogadhat el a rendelet 12. cikke (1) bekezdése g) pontjának alkalmazásával, a rendelet 15. cikkének alkalmazásával, valamint az illetékes hatóságok által az illegális hulladékszállítmányok területén folytatott együttműködéssel kapcsolatban; kiegészítő iránymutatással szolgálhat a nyelvhasználatot illetően; továbbá a hulladékoknak a Közösségből történő kivitele, a Közösségbe történő behozatala és a Közösség területén keresztüli tranzitja vonatkozásában kiegészítő jelleggel pontosíthatja a rendelet II. címében foglalt eljárási követelményeket.
- (9) A 1013/2006/EK rendeletet ezért ennek megfelelően módosítani kell,
- (10) Ezt a rendeletet a hatálybalépését követő legalább hat hónap elteltével, [xxxx.] január 1-jétől vagy [xxxx.] július 1-jétől kell alkalmazni, attól függően, hogy melyik a korábbi időpont, hogy a tagállamok és a gazdasági szereplők kellően felkészülhessenek az 50. cikk értelmében megkövetelt intézkedések alkalmazására.

ELFOGADTA EZT A RENDELETET:

1. cikk

A 1013/2006/EK rendelet a következőképpen módosul:

1. A 2. cikk a következő 36. ponttal egészül ki:

„36. »újrahasználat«: olyan művelet, amelynek révén a nem hulladéknak számító termékeket vagy alkatrészeket újra felhasználják arra a célra, amelyre eredetileg szolgáltak.”

2. A 26. cikk a következő (5) bekezdéssel egészül ki:

„(5) A Bizottság felhatalmazást kap arra, hogy az 59. cikknek megfelelően felhatalmazáson alapuló jogi aktusokat fogadjon el a dokumentumok és információk benyújtását szolgáló elektronikus adatátvitel gyakorlati bevezetésével kapcsolatos műszaki és szervezeti követelményekről.”

A 50. cikk a következőképpen módosul:

a) a (2) bekezdés helyébe a következő szöveg lép:

„(2) A tagállamok az e rendelet betartását célzó intézkedések keretében rendelkeznek többek között a létesítményeknek és a vállalkozásoknak a hulladékokról szóló, 2008. november 19-i 2008/98/EK európai parlamenti és tanácsi irányelv¹⁴ 34. cikkével összhangban történő ellenőrzéséről, valamint a hulladékszállítmányok vagy az azokhoz kapcsolódó hasznosítás vagy ártalmatlanítás szűrőpróbaszerű ellenőrzéséről.”;

b) a cikk a következő (2a) bekezdéssel egészül ki:

„(2a) A tagállamok biztosítják, hogy illetékes hatóságai tervekkel dolgozzanak ki az e rendeletnek való megfelelés ellenőrzésének rendjéről. Ezeknek a terveknek az adott tagállam teljes földrajzi területét le kell fedniük, és a (2) bekezdés alapján végrehajtott összes hulladékszállítmány-ellenőrzésre vonatkozniuk kell, egyaránt ideértve a létesítményeknél és a vállalkozásoknál, a közúti és a vasúti szállítmányokon, valamint a kikötőkben található szállítmányokon végzett ellenőrzéseket. A terveknek tartalmazniuk kell:

- a) a hulladékszállítmányok ellenőrzésének stratégiáját és céljait, utalással a szükséges humán-, pénzügyi és más erőforrásokra;
- b) olyan kockázatelemzést, amely kiterjed a konkrét hulladéktípusokra és az illegális hulladékszállítmányok konkrét forrásaira, és figyelembe veszi a bizalmas helyről, például a rendőri szervek vizsgálataiból és a büntetőjog hatálya alá tartozó tevékenységek elemzéséből származó információkat is;
- c) a prioritásokat, valamint annak bemutatását, hogy a stratégiák, a célkitűzések és a kockázatelemzés alapján hogyan történt e prioritások kiválasztása;
- d) a hulladéktelepeken, a közúti és a vasúti szállítmányokon, valamint a kikötőkben található szállítmányokon elvégezni tervezett ellenőrzések számára és típusára vonatkozó információkat;
- e) a feladatoknak a hulladékszállítmányok ellenőrzésében részt vevő összes hatóság közötti felosztását;
- f) az ellenőrzésekben részt vevő különböző hatóságok közötti együttműködés módjait; továbbá
- g) az ellenőrök számára a hulladékkezeléssel és a hulladékszállítással összefüggő műszaki és jogi kérdésekről nyújtandó továbbképzések iránti igények felmérését, valamint a rendszeres továbbképzési programok megszervezésével kapcsolatos feladatokat.

A tervek legalább évente felül kell vizsgálni, és szükség szerint aktualizálni kell. A felülvizsgálat keretében értékelni kell, hogy milyen mértékben teljesültek a tervek célkitűzései, illetőleg kerültek végrehajtásra a tervek más elemei.

¹⁴ HL L 312., 2008.11.22., 3. o.

A terveket az illetékes hatóság a környezeti információkhoz való nyilvános hozzáférésről szóló, 2003. január 28-i 2003/4/EK európai parlamenti és tanácsi irányelvnek¹⁵ megfelelően nyilvánosan hozzáférhetővé teszi.”;

c) a cikk a következő (4a) és (4b) bekezdéssel egészül ki:

„(4a) Annak érdekében, hogy meggyőződjék arról, hogy egy szállítmány nem tartalmaz a 2. cikk 1. pontja értelmében vett hulladékot, az illetékes hatóság:

- i. ellenőrizheti, hogy a szállítmány a szállítás, a berakodás és a kirakodás közbeni károsodással szemben megfelelő módon védve van-e; továbbá
- ii. amennyiben felmerül az illegális hulladékszállítás gyanúja, kötelezheti a szállítmányért felelős személyt az adott anyag vagy tárgy eladásáról vagy tulajdonjogának átszállásáról készített számla és szerződés egy példányának átadására, amely igazolja, hogy a szállítmány rendeltetése a 2. cikk 36. pontja szerinti újrahasználat, valamint annak bizonyítására, hogy az adott anyag vagy tárgy teljes mértékben alkalmas a rendeltetésszerű használatra.

(4b) Amennyiben felmerül az illegális hulladékszállítás gyanúja, az illetékes hatóság – annak érdekében, hogy meggyőződjék arról, hogy egy szállítmány a 49. cikknek megfelelő módon hasznosításra van szánva – kötelezheti a szállítmányért felelős személyt egy olyan, a hasznosító létesítmény aláírásával ellátott szerződés, levél vagy más dokumentum átadására, amely megjelöli a célországban működő hasznosító létesítmény által alkalmazott hulladékkezelési módszereket, technológiákat és előírásokat.”

4. Az 59. és az 59a. cikk helyébe a következő szöveg lép:

„59. cikk

A felhatalmazás gyakorlása

- (1) A felhatalmazáson alapuló jogi aktusok elfogadására vonatkozóan a Bizottság részére adott felhatalmazás gyakorlásának feltételeit e cikk határozza meg.
- (2) A 26. cikk (5) bekezdésében említett felhatalmazást a Bizottság e rendelet hatálybalépésének időpontjától számítva határozatlan időre kapja.
- (3) Az Európai Parlament vagy a Tanács bármikor visszavonhatja 26. cikk (5) bekezdésében említett felhatalmazást. A visszavonásról szóló határozat megszünteti az abban megjelölt felhatalmazást. A határozat az Európai Unió Hivatalos Lapjában való kihirdetését követő napon vagy a benne megjelölt későbbi időpontban lép hatályba. A határozat nem érinti a már hatályban lévő, felhatalmazáson alapuló jogi aktusok érvényességét.
- (4) A Bizottság a felhatalmazáson alapuló jogi aktus elfogadását követően haladéktalanul és egyidejűleg értesíti arról az Európai Parlamentet és a Tanácsot.
- (5) Az 26. cikk (5) bekezdésének értelmében elfogadott felhatalmazáson alapuló jogi aktus csak akkor lép hatályba, ha az értesítéstől számított két hónapon belül sem az Európai Parlament, sem a Tanács nem emel kifogást ellene, vagy ha az Európai

¹⁵

HL L 41., 2003.2.14., 26. o.

Parlament és a Tanács az időtartam leteltét megelőzően egyaránt arról tájékoztatja a Bizottságot, hogy nem emel kifogást. Ezen időtartam az Európai Parlament vagy a Tanács kezdeményezésére két hónappal meghosszabbodik.

59a. cikk

A bizottság eljárása

(1) A Bizottságot a 2008/98/EK irányelv 39. cikkével létrehozott bizottság segíti.

E bizottság a 182/2011/EU rendelet szerinti bizottság.

(2) Az e bekezdésre történő hivatkozás esetén a 182/2011/EU rendelet 5. cikkét kell alkalmazni.”

2. cikk

Ez a rendelet *Az Európai Unió Hivatalos Lapjában* való kihirdetését követő huszadik napon lép hatályba. Ezt a rendeletet [a hatálybalépését követő legalább hat hónap elteltével, xxxx. január 1-jétől vagy xxxx. július 1-jétől, attól függően, hogy melyik a korábbi időpont] kell alkalmazni.

Ez a rendelet teljes egészében kötelező és közvetlenül alkalmazandó valamennyi tagállamban.

Kelt Brüsszelben, -án/-én.

*az Európai Parlament részéről
az elnök*

*a Tanács részéről
az elnök*